

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Explanatio In Psalmos

Complectens Psalmos à 126 ad 150

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Dusseldorpii, 1765

VD18 15558428-001

Psalmus CXLIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53443](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53443)

quàm illorum jacturam facere, filii gehennæ sunt. Qui verò bona temporalia, parva bona, & jacturam eorum, parva mala esse dicunt, ut revera sunt; contrà verò gratiam Dei, & Cælestem patriam in maximis bonis reponunt, & offensionem Dei, ac vitæ æternæ detrimentum, mala gravissima putant, sunt filii Dei.

PSALMUS CXLIV.

Titulus: *Laudatio David.*

Græcè legitur, Laudatio ipsi David; unde sensus tituli est, Laudatio Dei inspirata, & dictata à Spiritu S. ipsi Davidi. Vide titulum Psalmi 3.

Argumentum Psalmi patet ex titulo; est scilicet perpetua Laudatio Dei, quæ sumitur tum ab ipsâ Dei magnitudine, tum ab operibus ejus, tum à qualitatibus Regni ipsius, tum à virtutibus Regis, quæ in ipso perfectissimè inveniuntur. Est autem Psalmus alphabeticus, ut faciliùs memoriæ commendetur, & delectabiliùs canatur.

Aleph. v. 1. *Exaltabo te Deus meus Rex, & benedicam nomini tuo in seculum, & in seculum seculi.*

Beth. v. 2. *Per singulos dies benedicam tibi, & laudabo nomen tuum in seculum, & in seculum seculi.*

Docet, quid in hoc Psalmo canere proposuerit. Celebrabo te versibus meis, ut tu; qui es altissimus, altissimus etiam habearis, & prædiceris ab hominibus. Vocat Deum *Regem suum*, vel ut ostendat se Regem esse sub Rege Deo, qui omnes regit, & à nullo regitur; vel quia Deum celebrare intendit ob ea præcipuè attributa, vel opera, quæ illi conveniunt, ut Rex est, & Governator rerum omnium. Insuper addit, laudationem hanc fore perpetuam, ita ut hic incipiat, & perseveret per successiones hominum canentium hos Psalmos usque ad finem Mundi, & deinde in Cælo nunquam deficiat. Illud, *per singulos dies*, significat, dum vivam, sive in prosperis, sive in adversis &c.

Gimel. v. 3. *Magnus Dominus, & laudabilis nimis, & magnitudinis ejus non est finis.*

Quatuor

Quatuor sunt quasi partes magnitudinis, *latitudo, longitudo, sublimitas, & profundum*. Igitur incipit laudare Deum à magnitudine vel essentia Divinae, quæ est magna quoad latitudinem, quia immensa; quoad longitudinem, quia æterna; quoad sublimitatem, quia altissima; quoad profunditatem, quia incomprehensibilis: vel *ψ*. intellige de Deo, ut Rex est: est enim *Rex magnus*, quoad latitudinem, quia omnia serviunt ei à summo Angelo usque ad ultimum vermiculum; quoad longitudinem, quia Regni ejus æterna duratio est; quoad sublimitatem, quia potestate summâ, & absolutissimâ regnat; quoad profunditatem, quia non solum corpora, sed & corda regit, & moderatur intimas omnium cogitationes, & affectiones, & nihil est tam reconditum, quò virga Regni ejus non penetret. *Magnus ergo Dominus, & valde laudabilis, & magnitudinis ejus non est finis*, quia & latitudo, & longitudo, & sublimitas, & profundum infinita sunt.

Daleth. *ψ. 4. Generatio, & generatio laudabit opera tua, & potentiam tuam pronuntiabunt.*

Ab essentiâ Dei magni Regis, quæ investigari non potest, transit ad opera ipsius mirabilia, ex quibus potentia ejus intelligi potest. Ego solus non sufficio laudare, sed omnes generationes *laudabunt* opera tua, quia nunquam deerunt, qui ea considerabunt, & indè potentiam tuam, quæ in illis relucet, assiduè prædicabunt.

He. V. 5. *Magnificentiam gloriæ sanctitatis tuæ loquentur, & mirabilia tua narrabunt.*

Dixit in genere de operibus Dei mirabilia, jam tria eorum genera distinguit, *gloriosa, terribilia, amabilia*. Ad prima pertinent Cæli superiores, Sol, Luna, Stellæ &c.; de his ait: omnes generationes laudabunt excellentiam gloriosi hujus operis, & mirabilia, quæ in eo sunt, ut varietas, multitudo, splendor &c. *Sanctitas* hebraicè Majestas, Magnitudo.

Vau. V. 6. *Et virtutem terribilium tuorum dicent, & magnitudinem tuam narrabunt.*

Dicit nunc de terribilibus: Robur, & potentiam terribilium flagellorum, quibus

quibus impios castigare solitus es, dicent, & ex iis *magnitudinem* potentiae tuae *enarrabunt*. Huc pertinet Diluvium, combustio Sodomæ, plagæ Ægypti, hiatus terræ ad absorbendos seditiosos; motus terræ, pestis, fulmina, eluvies aquarum, tempestates, & alia Dei flagella.

Zain. v. 7. Memoriam abundantia suavitatis tuae eructabunt, & justitia tua exultabunt.

Tertium genus operum Dei, quod ad misericordiam pertinet, pluribus, & cum majori gratiâ explicat, quia ad pios pertinet. Omnes generationes repletæ abundantia suavitatis, benignitatis, & misericordiae tuae, mandabunt posteritati memoriam tot beneficiorum; imò ipsi *exultabunt* ob fidelitatem, quâ promissa beneficia præstitisti. Ut taceam innumeras consolationes, quas Deus in tot rebus creatis homini concedit; huc pertinent dona gratiæ, Incarnatio, Passio, Resurrectio, Ascensio Christi, missio Spiritûs S., Vocatio Gentium, ædificatio Ecclesiæ, justificatio impiorum, promissio Regni Cælestis &c. Quæ

H 4

omnia

omnia cùm suavi meditatione quasi comeduntur, mirum non est, si ex tantâ plenitudine pii omnes eructent memoriam abundantia suavitatis Dei.

Chet. v. 8. *Miserator, & misericors Dominus, patiens, & multum in se-
ricors.*

Teth. v. 9. *Suavis Dominus univer-
sus, & miserationes ejus super omnia ope-
ra ejus.*

Ipse David jam primus eructat, & prædicat. *Misericors Dominus, quia tollit miseras, creando, gubernando, justificando, glorificando; Miserator, hebraicè, paterno affectu misericors; Patiens, perseveranter misericors, longanimis in tolerando impio, & expectando ad patientiam: & hæc misericordia non exigua, sed copiosissima est: nam suavis est omnibus, putà sanum palatum habentibus; imò misericordia ejus extenditur in omnia opera ejus, cùm nullum sit opus Dei, in quo misericordia ejus locum non habeat.*

Jod. v. 10. *Confiteantur tibi Domi-
ne omnia opera tua, & Sancti tui benedi-
cant tibi.*

Caph.

Caph. v. 11. *Gloriam Regni tui dicent, & potentiam tuam loquentur.*

Lamed. v. 12. *Ut notam facians filiis hominum potentiam tuam, & gloriam magnificentiae Regni tui.*

Mem. v. 13. *Regnum tuum, Regnum omnium saeculorum, & Dominatio tua in omni generatione, & generationem.*

Cecinit opera Dei gloriosa, terribilia, & amabilia, & concludit: Laudent te opera tua, de quibus haecenus te laudavi: opera enim opificem laudant, si pulcra sint, & bona, qualia sunt opera Dei, ut nihil eis addi, vel minui possit. Dein transit ad qualitatem Regni. Opera tua, quae patent oculis omnium, generatio, & generatio laudabit, v. 4.; verum qualitatem Regni, de qua nunc dicam, cum eam Spiritus S. solis fidelibus tuis revelet, ideo *Sancti tui benedicant tibi*, laudent te: in quo? *Gloriam Regni tui dicent, & potentiam tuam loquentur*; ut faciant filios hominum intelligere, Regna sua terrena nihil esse, si comparentur ad Regnum Dei. Porro gloria, seu potentia Regni consistit in multitudine subditorum, & in mag-

H s

nitudine

nitudine opum, unde subditi sustentari
 possunt. Est autem quadruplex diffe-
 rentia inter Regnum hominum, & Dei.
 Primò homines Reges habent subditos
 paucos, & sui Regni opes, h. e. tenuis-
 simas; Dei subditi sunt omnes Angeli,
 omnes homines, omnes Dæmones;
 ejus opes sunt, quidquid in Cælo est,
 & terrâ, & mari. Secundò Reges homi-
 nes sic dominantur subditis, ut etiam illis
 seruiant, quia pendent ab illis, & sinè
 illis nihil possunt; & pariter sic abun-
 dant opibus, ut semper egeant, nam
 exigunt vectigalia, tributa, & ut pluri-
 mùm gravati sunt ære alieno: Deus do-
 minatur omnibus, servit nemini, nul-
 lius operæ indigus: abundat opibus
 sinè ullâ inopiâ, quia potest in momen-
 to producere ex nihilo multò plura,
 quàm habeat. Tertio Reges homines
 gaudent honore, & dignitate suâ; sed
 anguntur assiduâ sollicitudine, & for-
 midine, ut ideo fuerint, qui sponte
 imperium deposuerint: Deus nullâ pre-
 mitur sollicitudine, nullo metu, sed
 cum tranquillitate, & securitate regnat.
 Quarto Reges homines brevi tempore
 regnant:

regnant : *Regnum Dei Regnum omnium
saeculorum &c.*

Nun. v. 14. *Fidelis Dominus in
omnibus verbis suis, & Sanctus in omni-
bus operibus suis.*

Transit ad virtutes Regias, quæ in
Deo, & Christo homine perfectissimæ
sunt. Prima virtus Regia est probitas
vitæ, & præcipuè veracitas in verbis.
Fidelis Dominus, verax, non mendax,
non decipiens, promissa omnia constan-
ter observans : & *Sanctus*, innocens,
impollutus, immaculatus in omni ope-
re suo.

Samech. v. 15. *Allevat Dominus
omnes, qui corruunt, & erigit omnes elisos.*

Altera virtus Regia, & Pastoralis est
misericordia : nam Regis, & Pastoris
idem est officium, regere subditos, ne
corruant, & erigere eos, qui fortè cor-
ruerunt. Illud, *allevat*, in Hebræo est,
sustentat omnes, ne corruant, cum in
proximo sint, ut cadant. Licet plures
cadant, etiam spiritualiter, dicitur ta-
men Deus *omnes allevare, ne cadant, &
erigere elisos*, quia quicumque in tenta-
tione non cadunt, Deo juvante non ca-
dunt;

dunt; & qui ex casu resurgunt, Deo erigente resurgunt; qui autem ex casu non resurgunt, ex se habent, non ex Deo, ut cadant, vel non resurgant; & manet vera sententia Osee C. 13.: *Perditio tua ex te Israel, tantummodo in me auxilium tuum.*

Ain. *Ps. 16. Oculi omnium in te sperant Domine, & tu das escam illorum in tempore opportuno.*

Phe. *Ps. 17. Aperis tu manum tuam, & imples omne animal benedictione.*

Tertia virtus Regia liberalitas est: nec enim Rex variis artibus expilare subditos debet, sed alere ut filios, sic tamen, ut tempore suo comedant, non totos dies in comestationibus consumant. *Oculi omnium viventium ad te respiciunt, sperantes à te cibum, ut inde alantur, & vivant: & tu per creaturas tibi subjectas, terram, Solem, pluvias, producis fructus copiosos in escam omnium viventium. Illud, in tempore opportuno* varios habet sensus, primò: dum tempus opportunum est, quia non semper debent comedere: secundò, quando necesse habes, dum esuris, eges: tertio,

tertiò, dum æquum est: aliquando enim æquum est tolli, propter peccata immittendo sterilitates, & penuriam; sicut medici præscribunt cibi inediam, abstinentiam vini: quartò, quia non omnes fructus dat omni tempore, sed per temporum varietates varios fructus ex terrâ producit. Ut verò scias, primam causam omnium bonorum esse Dei liberalitatem, addit: *Aperis tu manum* &c. qui *ꝯ*. totus liberalitatem sonat: *Aperis manum*, non strictâ manu, sed largâ, apertâ, summâ liberalitate: *imple*, abundè satias: *Omne animal*, non solum hominem, sed omnia animalia: *benedictione*, h. e. abundantî refectiõne, quo sensu vocem accipit S. Paul. 2. Cor. 9. *Ut benedictionem, non ut avaritiam*, h. e. largam eleemosynam.

Tsadich. *ꝯ*. 18. *Iustus Dominus in omnibus viis suis, & Sanctus in omnibus operibus suis.*

Quarta virtus Regia est justitia, quæ ad pacem, & quietem populi necessaria est. Dominus in omnibus actionibus suis externis, quibus quodammodo exit ab interno conclavi suo ad nos, *justissimus*

stiffimus est: tribuit enim omnibus, quod illis debetur; & hoc idem repetit: *Et Sanctus in omnibus &c.*

Còph. v. 19. *Propè est Dominus omnibus invocantibus eum, omnibus invocantibus eum in veritate.*

Quinta virtus Regia est facilem se exhibere omnibus accedentibus, & opem implorantibus. Hoc mirificè præstat Deus noster, qui licèt excelsior Cælo sit, tamen appropinquat facilè omnibus invocantibus eum, nec ulli audientiam negat. Illud, *in veritate*, includit omnes conditiones bonæ orationis: ut fiat cum verâ fide, spè, fiducia, serio animo, cum charitate, saltem inchoatâ, cum affectu, & desiderio consequendi, quod petitur; non voce tantùm, sed mente, & cum attentione.

Res. v. 20. *Voluntatem timentium se faciet, & deprecationem eorum exaudiet, & salvos faciet eos.*

Sexta virtus Regia est benignitas, quâ non solùm facilè admittitur subditus ad audientiam; sed & benignè conceditur, quod petitur, modò tale sit, quod deceat Regem concedere. Audita

oratione

oratione præstabit, quod ipsi volunt. Addit, *timentium se*: quia justum est, ut Deus faciat voluntatem eorum, qui faciunt voluntatem ipsius, & timore sancto metuunt offendere Deum, & quidlibet potiùs amittere volunt, quàm gratiam Dei.

Scin. v. 21. *Custodit Dominus omnes diligentes se, & omnes peccatores disperdet.*

Ultima virtus, sed maximè necessaria Regi est providentia, quâ protegit justos, ne à multitudine peccatorum opprimantur; & peccatores dissipat, ne justis noceant; aut non tantùm noceant, quantum vellent. Si Deus aliquando finit justos ab impiis multa pari; tamen custodit eos, ne passio illis noceat, imò gratiâ suâ facit, ut multum profit. S.S. Martyres custodit, tribuendo illis constantiam in fide, patientiam in doloribus, ut animæ gloriam mox adipiscantur, & paulò post recipiant corpus gloriosum. Quod ad peccatores pertinet, vel convertentur ad justitiam; & non erunt ampliùs peccatores; vel injusti permanebunt usque ad finem, & destrudentur

trudentur ad gehennam, ut ad justos nunquam possint appropinquare; unde verum est: *Omnes peccatores disperdet.*

Thau. *ŷ. 22. Laudationem Domini loquetur os meum: & benedicat omnis caro nomini sancto ejus in seculum, & in seculum seculi.*

Concludit, jungens finem cum principio. Propter hæc omnia, quæ dixi de magnitudine Dei, de operibus ejus, de perpetuitate Regni ejus, de virtutibus Regiis, quæ in ipso perfectissimæ, & absolutissimæ inveniuntur, *Laudationem* ejus semper loquetur os meum; nec solum ego laudare cupio, sed opto, ut *omnis caro*, omnis homo, omne, quod spirat, & vivit, nomen Domini semper laudet.

PSALMUS CXLV.

Titulus: *Alleluja, Aggæi, & Zachariæ.*

Hæc verba, Aggæi, & Zachariæ, queis carent soli codices Hebraici, à Septuaginta addita esse, docet S. Hilar. quia duo illi Prophætæ prædixerunt renovationem Jerusalem; & captivos consolabantur, &
borta-